

Praktijk(ervaar)dag Waddenzee: 'Varen doe je Samen!'

Verslag van 19 november 2016 van de educatieve reis naar het Maritiem Instituut Willem Barentsz op Terschelling en weer terug.

's Morgens omstreeks 9.30 hadden zich 55 personen verzameld in de vertrekhal van de Terminal te Harlingen. De leeftijd van het gezelschap liep uiteen van heel jong tot een meneer die de 90 al was gepasseerd en tot zijn 88ste nog actief watersporter was. Elke cursist kreeg een "Varen doe je Samen" tasje met handzame informatie betreffende veiligheid en Wadvaren in het bijzonder.

9.45 uur vertrok de boot en werden vanaf het winderige bovendek de manoeuvres gevolgd. Verdeeld in 2 groepen werden de cursisten door Scheepswijs onderwezen in het "lezen" van het water. Vooral vlak bij de havenhoofden en ter hoogte van de Pollendam was dit goed te zien. Het was op dat moment 3 uur voor H.W.

Vervolgens naar de salon waar alles in gereedheid was gebracht voor de presentaties en stond de koffie met appelgebak klaar.

Rowena van der Maat van "Varen doe je Samen" (VDSJ) heette het gezelschap welkom en gaf een korte toelichting over het project en het belang ervan vooral wat betreft de veiligheid op het water.

Vervolgens gaf Lieuwe Klabbers van Rijks Waterstaat (RWS) een presentatie over de werkzaamheden van RWS met betrekking tot het Wad:

- Beschermen tegen het water.
- Gezondheid van het water.
- Vlotte en veilige vaart.

De uitleg over de veranderende vaarweg door het Schuitengat, het Westgat en over de jarenlange monitoring hiervan, was een openbaring. En dan te bedenken dat het allemaal een gevolg is van en samenhangt met afsluiting van de Zuiderzee en de Lauwerszee.

De betonning op orde houden volgens de regels van het IALA (International Association of Lighthouse Authorities), de aanvullende routes, de handhaving, het is echt een speciaal vakgebied.

Daarna gaf Marianne van der Linden van Scheepswijs een presentatie over wat je nodig hebt om veilig en verantwoord op het Wad te varen:

- Een goed schip.
- Navigatiekennis met de nodige hulpmiddelen.
- Veiligheidsmiddelen.
- Kennis van stromend water en het getij.
- Kennis van de weersomstandigheden.

Vervolgens werden een paar kritieke punten op de route doorgenomen, zoals aanloop Slenk vanuit de West Meep en de aanloop van Harlingen.

Inmiddels aangekomen op Terschelling hebben we in 4 groepjes verdeeld, de brug van de veerboot Friesland bezocht. Zowel de stuurman als de kapitein vertelden over hun belevenissen bij het oplopen of tegenkomen van recreatievaartuigen. Het is met name spannend bij de kritieke punten zoals Slenk, Slenk/West Meep, aanloop Harlingen en Terschelling. De stuurman gaf aan dat hij in de afgelopen 10 jaar écht wel een verbetering ziet in het vaargedrag van de recreatievaart.

Advies: Jachten die aan de verkeerde kant van het vaarwater varen - blijf aan die kant en ga niet vlak voor het naderen van de veerboot nog naar de goede kant.

Na een heerlijke wandeling komen we aan bij het Maritiem Instituut Willem Barentsz.

Na een lunch in het restaurant en een korte pauze werden de presentaties voortgezet in een collegezaal, waar de zeekaart voor het westelijk Waddengebied klaar lag.

Jan Almoes, kapitein van de Koegelwiek (snelle veerboot), gaf een boeiend betoog over zijn ervaringen op het Wad.

Hij is zelf zeiler en kan zich goed inleven in de vaarrecreant en hij gaf dan ook een aantal praktische tips/adviezen/wetenswaardigheden, ter overweging.

- Rederij Doeksen is concessieplichtig, hetgeen betekent dat o.a. elke afwijking of vertraging van het vaarschema moet worden gemeld aan het Ministerie in Den Haag.
- Als de zeegang in het Stortemelk meer dan 2 m. is wordt er niet naar Vlieland gevaren.
- Ontmoetingen met de deelnemers van een zeilrace kunnen spannende momenten opleveren.
- Ook hier weer, als je aan de verkeerde kant zit, blijf daar als de snelboot nadert.
- Kijk regelmatig achterom je verlijert zomaar.
- Luister komend van Harlingen tot de BS2 uit op kanaal 10, vervolgens overgaan op kanaal 2 (Brandaris)
- Mist kan snel opkomen (vochtige lucht ontmoet koude zeewater) ga dan buiten de geul voor anker en meld je bij de Brandaris.
- Zorg voor een goede radarreflector.
- Als de snelboot de Slenk nadert meldt hij zich bij de Brandaris, je bent dan gewaarschuwd, zet desnoods een bulletalie.
- Bij uitvaren haven Terschelling bij vloed wordt je naar de groene kant gezet, wacht even bij nadering snelboot.

Vervolgens kwam Marianne van der Linden weer aan het woord. Zij ging voornamelijk in op een stuk inzicht in je eigen vaardigheid en waar je nog aan zou kunnen werken.

De vraag was welke droomreis op het Wad zou je willen maken (en welke (nautische)vaardigheden heb je daarvoor nodig).

Verskillende opties kwamen aan de orde.

De Richel is een perfecte plek om droog te vallen, maar doe dat niet bij NO wind.

Bij droogvallen altijd ruim vooruit denken, wat doet de wind, hoe zit het met naburige scheepvaart (hekgolven).

Als je beginnend Wadvaarder bent, doe dan nieuwe dingen één voor één.

15.00 uur tijd om weer terug te wandelen naar de haven.

We gingen aan boord van de snelboot Tiger.

Kapitein Jan Almoes liet het gezelschap in groepjes verdeeld de "cockpit" zien, die was werkelijk imposant en deed niet onder voor een Airbus.

16.15 uur vertrokken we naar Harlingen, Marianne en Rowena bedankten een ieder voor deelname aan de dag en een behouden vaart.

17.00 uur kwamen we in Harlingen, het eindpunt van een goed georganiseerde en uitermate leerzame dag.

Met dank aan Johan Woudstra

